

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

บทที่ 9

ความสัมพันธ์เวียนเกิดและการเรียงลำดับ

ผู้บรรยาย : ผศ.ดร.ณัฐชามณต์ ศรีจำเริญรัตน์
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

ความสัมพันธ์เวียนเกิดและการเรียงลำดับ

- ความสัมพันธ์เวียนเกิดเป็นลำดับความสัมพันธ์ของตัวแปรลำดับ a_0, a_1, a_2, \dots เป็นสมการที่แสดงความสัมพันธ์ของ a_n กับตัวที่มาก่อน คือ a_0, a_1, \dots, a_{n-1} ในรูปแบบที่แน่นอน
- ความสัมพันธ์เวียนเกิดชุดหนึ่งจะอธิบายด้วยเทอมที่ n ของลำดับชุดหนึ่งโดยทางอ้อม คือ จะคำนวณ a_n ต้องคำนวณเทอม a_0, \dots, a_{n-1} มาก่อน
- ความสัมพันธ์เวียนเกิดเป็นกระบวนการเขียนโปรแกรมเพื่อเรียกตัวเองทำงานแบบวนซ้ำ (recursion) หลาย ๆ รอบและมีการกำหนดการทำงานขั้นสุดท้ายไว้ จะเห็นได้ว่ากระบวนการเวียนเกิดเป็นกระบวนการแก้ปัญหาด้วยวิธีลดปัญหาให้มีขนาดเล็กลง อีกทั้งยังสามารถใช้แก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนได้เป็นอย่างดี

9.1 ความสัมพันธ์เวียนเกิด

ตัวอย่างที่ 9.1 กำหนดให้ $f(1) = 2$ และ $f(x + 1) = f(x) + 4$ จงหาค่าของ $f(2)$ และ $f(5)$

วิธีทำ สิ่งที่โจทย์กำหนดให้ $f(1) = 2$

สิ่งที่โจทย์ต้องการหาค่าของ $f(2)$

$$f(1 + 1) = f(1) + 4$$

$$f(2) = 2 + 4 = 6 \dots \dots \dots \text{ตอบ}$$

สิ่งที่โจทย์ต้องการหาค่าของ $f(5)$ แต่ต้องหา $f(3)$, $f(4)$ ก่อน

$$f(2 + 1) = f(2) + 4$$

$$f(3) = 6 + 4 = 10$$

$$f(3 + 1) = f(3) + 4$$

$$f(4) = 10 + 4 = 14$$

$$\text{ทำให้ได้ } f(4 + 1) = f(4) + 4$$

$$f(5) = 14 + 4 = 18 \dots \dots \dots \text{ตอบ}$$

ดังนั้น $f(2)$ เท่ากับ 6 และ $f(5)$ เท่ากับ 18

9.2 แฟคทอเรียล

- แฟคทอเรียลของ n สามารถเขียนด้วย $n!$ หรือ เอ็นแฟคทอเรียล
- โดยทั่วไป ถ้า n เป็นจำนวนเต็มบวก สามารถเขียนได้เป็น $n!$ ให้อยู่ในรูปแบบแฟคทอเรียล ดังนี้

$$0! = 1$$

$$n! = n \times (n-1)!$$

ดังนั้นอัลกอริทึมแฟคทอเรียลสามารถอธิบายโดยใช้โปรแกรมแสดงได้ดังนี้

9.2 แฟคทอเรียล(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.2 จงเขียนฟังก์ชันเพื่อคำนวณค่าแฟคทอเรียล

```
1 int factorial(int n)
2 {
3     if(n>1)
4         return n*factorial(n-1);
5 }
```

อธิบายการทำงาน

อัลกอริทึมกำหนดให้

- ถ้าตัวแปร n ไม่เท่ากับ 1 จะสามารถคำนวณหาค่า factorial จากค่าตัวแปร n คูณกับค่าผลคูณ factorial $n-1$
- แต่กรณีถ้า n มีค่าเท่ากับ 0 จะคืนค่า 0 มาให้

9.2 แฟคทอเรียล(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.3 การเขียนกระบวนการเวียนเกิดเพื่อคำนวณหาค่าแฟคทอเรียล (factorial)

เช่น $5!$ สามารถหาค่าดังนี้

$$5! = 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 120$$

$$4! = 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 24$$

9.2 แฟคทอเรียล(ต่อ)

แนวคิดเกี่ยวกับ

อัลกอริทึมการเวียนเกิด เป็นการค้นหาวิธีแก้ปัญหาที่กำหนดโดยตรงจากปัญหาที่มีให้ลดขนาดปัญหาของตัวเองลง

ส่วน **ฟังก์ชันการเวียนเกิด** เป็นฟังก์ชันที่ใช้เรียกตัวเอง ซึ่งภายในฟังก์ชันประกอบด้วยฟังก์ชันตัวเองที่สามารถดำเนินประมวลผลการทำงานซ้ำ ๆ ก่อนสิ้นสุดกระบวนการทำงาน และจะพบว่าอัลกอริทึมการเวียนเกิดจะดำเนินการโดยอาศัยฟังก์ชันการเวียนเกิด

9.2 แฟคทอเรียล(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.4 ฟังก์ชันการเวียนเกิดจะดำเนินการผ่าน ฟังก์ชันแฟคทอเรียล

<pre>Int fact (int num) { If (num ==0) return 1 else return num * fact(num-1) }</pre>	ผลการทำงาน cout<< fact(3)
---	--

- การเรียกฟังก์ชันการเวียนเกิดโดยตรง (direct recursion) คือ ฟังก์ชันที่ทำการเรียกตัวเองโดยตรง
- การเรียกฟังก์ชันการเวียนเกิดโดยอ้อม (indirect recursion) คือ ฟังก์ชันที่ทำการเรียกฟังก์ชันอื่นเพื่อมาทำงาน

9.3 ลำดับการเวียนเกิด

- ลำดับการเวียนเกิด หรือจำนวนลำดับฟีโบนัชชี (fibonacci) คิดค้นโดย Leonardo Fibonacci ในปี ค.ศ. 1202
- โดยจำนวน fibonacci เป็นกลุ่มจำนวนที่เกิดจากผลบวกของ 2 จำนวนก่อนหน้า และทำการบวกเรียงลำดับไปเรื่อย ๆ พิจารณาลำดับตัวเลขจำนวนเต็มตามลำดับของ fibonacci ต่อไปนี้

1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34,.....

- ตัวเลขที่ปรากฏจะอาศัยตัวเลขก่อนหน้ามาทำการคำนวณ
- โดยกำหนดให้ ข้อมูล 2 ลำดับแรกเท่ากับ 1 จากนั้นลำดับถัดไปจะกำหนด ดังต่อไปนี้

$$F_1 = F_2 = 1$$

$$F_i = F_{(i-1)} + F_{(i-2)} \text{ (สำหรับ } i > 2 \text{)}$$

9.3 ลำดับการเวียนเกิด(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.5 จงเขียนฟังก์ชันเพื่อคำนวณหาค่าจากลำดับการเวียนเกิด

```
1 int fibonacci(int number)
2 {
3     if(number == 0 || number == 1)
4         return number;
5     else
6         return (fibonacci(number-1) + fibonacci(number-2));
7 }
```


9.3 ลำดับการเวียนเกิด(ต่อ)

ตัวอย่างความสัมพันธ์เวียนเกิดที่เก่าแก่ที่สุด คือ ลำดับการเวียนเกิดของฟีโบนัชชีที่ได้ตั้งคำถามไว้ว่า “ถ้าเลี้ยงกระต่ายโตเต็มวัยและต่างเพศกันคู่หนึ่ง หลังจาก 1 ปี จะมีกระต่ายกี่คู่ ถ้าแต่ละคู่จะให้กำเนิดกระต่ายคู่ใหม่ (ต่างเพศ) ทุกเดือน กระต่ายคู่ใหม่จะกลายเป็นกระต่ายโตเต็มวัยใน 2 เดือน และจะให้กำเนิดกระต่ายคู่ใหม่ต่อไป สมมติว่าจะไม่มีกระต่ายตายเกิดขึ้น”

โดยกำหนดให้ F_n แทนจำนวนคู่ของกระต่ายเมื่อตอนต้นเดือนที่ n จะได้ตารางแสดงผลผลิตของกระต่ายดังนี้

เดือนที่ n	จำนวนคู่กระต่ายเดือนที่ n			
	เดือนที่ n	อายุ 1 เดือน	เกิดใหม่	ทั้งหมด (F_n)
1	1	0	0	1
2	1	0	1	2
3	1	1	1	3
4	2	1	2	5
5	3	2	3	8
6	5	3	5	13

9.3 ลำดับการเวียนเกิด(ต่อ)

ดังนั้นจำนวนคู่กระต่ายในเดือนที่ n จะเท่ากับจำนวนคู่กระต่ายเดือนที่ $n-1$ บวกกับจำนวนคู่กระต่ายเกิดใหม่ในเดือนที่ n ดังนั้น สำหรับ $n \geq 3$ จะได้ว่า $F_n = F_{n-1} + F_{n-2}$

ถ้ากำหนดให้ $F_0 = 1$, จากสมการข้างต้นจะเป็นจริงถ้า $n \geq 2$

จากตาราง $F_1 = 1$ ดังนั้น

$$F_2 = F_1 + F_0 = 2 = (1+1)$$

$$F_3 = F_2 + F_1 = 3 = (2+1)$$

$$F_4 = F_3 + F_2 = 5 = (3+2)$$

$$F_5 = F_4 + F_3 = 8 = (5+3)$$

$$F_6 = F_5 + F_4 = 13 = (8+5)$$

$$F_7 = F_6 + F_5 = 21 = (13+8)$$

$$F_8 = F_7 + F_6 = 34 = (21+13) \text{ เป็นต้น}$$

9.3 ลำดับการเวียนเกิด(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.6 จงเขียนโปรแกรมเพื่อคำนวณหาค่าฟีโบนัชชี

```
1 #include <iostream>
2 using namespace std;
3 int fibonacci(int);
4 int main(void)
5 {
6     int p;
7     int count;
8     cout << "Enter numbers in the Fibonacci
9     sequence ? ";
10    cin >> count;
11    cout<<"-----\n"<<endl;
```

```
12    for(p = 0; p<=count; p=p+1)
13        cout<<"Fibonacci("<<p<<" ) = "
14            <<fibonacci(p)<<"\n";
15    system("pause");
16    return 0;
17 }
18 int fibonacci(int number)
19 {
20     if(number == 0 || number == 1)
21         return number;
22     else
23         return (fibonacci(number-1) +
24                 fibonacci(number-2));
25 }
```


9.3 ลำดับการเวียนเกิด(ต่อ)

ผลการทำงานของโปรแกรม

Enter numbers in the Fibonacci sequence ? 10

Fibonacci(0) = 0
Fibonacci(1) = 1
Fibonacci(2) = 1
Fibonacci(3) = 2
Fibonacci(4) = 3
Fibonacci(5) = 5
Fibonacci(6) = 8
Fibonacci(7) = 13
Fibonacci(8) = 21
Fibonacci(9) = 34
Fibonacci(10) = 55

9.3 ลำดับการเวียนเกิด(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.7 จงใช้ลูป for ในการแสดงผล ลำดับการเวียนเกิด (fibonacci number)

```
1  #include <iostream>
2  using namespace std;
3
4  int main()
5  {
6      int count, first = 0, second = 1, next, c;
7
8      cout<<"Enter numbers
9          in the Fibonacci sequence:";
10     cin>>count;
11     cout<<"\n-----"
12     "<<endl;
```

```
13     for ( c = 0 ; c < count ; c++ )
14     {
15         if ( c <= 1 )
16             next = c;
17         else
18         {
19             next = first + second;
20             first = second;
21             second = next;
22         }
23         cout<<"\n"<<next;
24     }
25     system("pause");
26     return 0;
27 }
```


9.3 ลำดับการเวียนเกิด(ต่อ)

ผลการทำงานของโปรแกรม

1	Enter numbers in the Fibonacci sequence:10
2	
3	-----
4	
5	0
6	1
7	1
8	2
9	3
10	5
11	8
12	13
13	21
14	34

9.4 ทาวเวอร์ออฟฮานอย

- ทาวเวอร์ออฟฮานอย (Tower of Hanoi) เป็นวิธีการแก้ปัญหาแบบรีเคอร์ซีฟ
- เนื่องจากปัญหามีความซับซ้อนในการแก้ปัญหามาก ถ้าใช้วิธีการแก้ปัญหาแบบอื่นที่ไม่ใช่รีเคอร์ซีฟจะมีความยุ่งยากในการแก้ปัญหา
- ทาวเวอร์ออฟฮานอยเป็นเกมส้อย่างหนึ่งทางคณิตศาสตร์ ที่ประกอบด้วยเสาจำนวน 3 แท่งและจานขนาดที่แตกต่างกัน 3 ชั้นและแต่ละชั้นจะมีรูอยู่ตรงกลาง โดยให้ทำการย้ายแผ่นจากที่เรียงลำดับแผ่นใหญ่สุดอยู่ด้านล่างและแผ่นเล็กสุดอยู่ด้านบน ทั้ง 3 แผ่นวางไว้ที่เสาอันแรก จากนั้นให้ย้ายทั้ง 3 แผ่นมาเสาอันที่สาม
- ดังแสดงในตัวอย่างโปรแกรมการแก้ปัญหาทาวเวอร์ออฟฮานอย โดยให้มีวิธีย้ายแผ่นจานดังนี้
 - 1) ในการย้ายจานแต่ละครั้งจะย้ายได้ที่ละ 1 จาน
 - 2) จานที่จะทำการย้าย ห้ามย้ายไว้บนจานที่มีขนาดเล็กกว่า

9.4 ทาวเวอร์ออฟฮานอย(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.8 จงเขียนโปรแกรมเพื่อแก้ปัญหาทาวเวอร์ออฟฮานอย

```
1  #include <iostream>
2  using namespace std;
3
4  void towers(int, char, char, char);
5
6  int main()
7  {
8      int topN;
9
10     cout<<"Enter the number of disks : ";
11     cin>>topN;
12     cout<<"\nTower of Hanoi\n";
13     towers(topN, 'A', 'C', 'B');
14         system("pause");
15     return 0;
16 }
```


9.4 ทาวเวอร์ออฟฮานอย(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.8 จงเขียนโปรแกรมเพื่อแก้ปัญหาทาวเวอร์ออฟฮานอย

```
17 void towers(int topN, char from, char to, char inter)
18 {
19     if (topN == 1)
20     {
21         cout<<"\n Move disk 1 from "<< from <<" to "<< to;
22         return;
23     }
24     towers(topN - 1, from, inter, to);
25     cout<<"\n Move disk "<< topN <<" from "<< from<<" to "<< to;
26     towers(topN - 1, inter, to, from);
27 }
```


9.4 ทาวเวอร์ออฟฮานอย(ต่อ)

ผลการทำงานของโปรแกรม

Enter the number of disks : 4

Tower of Hanoi

Move disk 1 from A to B
Move disk 2 from A to C
Move disk 1 from B to C
Move disk 3 from A to B
Move disk 1 from C to A
Move disk 2 from C to B
Move disk 1 from A to B
Move disk 4 from A to C
Move disk 1 from B to C
Move disk 2 from B to A
Move disk 1 from C to A
Move disk 3 from B to C
Move disk 1 from A to B
Move disk 2 from A to C
Move disk 1 from B to C

9.4 ทาวเวอร์ออฟฮานอย(ต่อ)

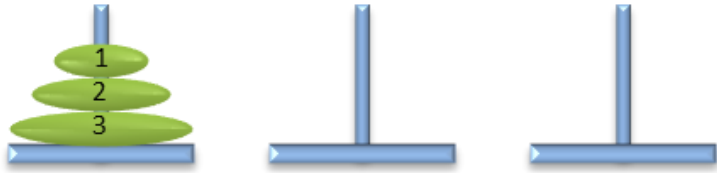

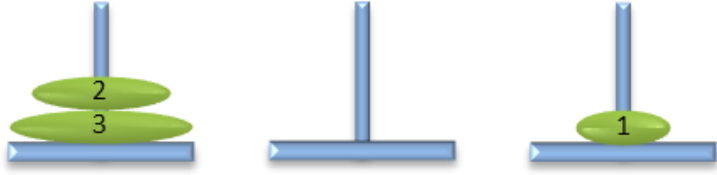
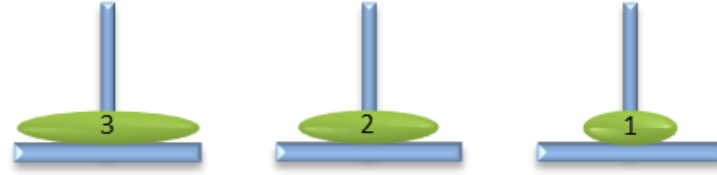
วิธีดำเนินการ

เริ่มต้นเกมส์งานทั้ง 3 ใบนี้จะวางที่เสาแรกเรียงลำดับขนาดใหญ่อยู่ล่างสุดจนถึงงานขนาดเล็กสุดให้อยู่ด้านบน เป้าหมายคือต้องการย้ายงานทั้งหมดไปอยู่เสาที่ 3 โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

- 1) สามารถย้ายงานได้ครั้งละ 1 ใบและเป็นแผ่นที่อยู่บนสุดของเสา
- 2) งานที่มีขนาดใหญ่ไม่สามารถวางไว้บนงานที่มีขนาดเล็กกว่าได้

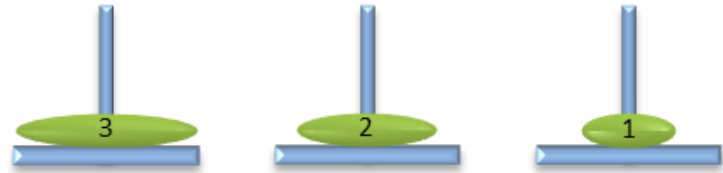
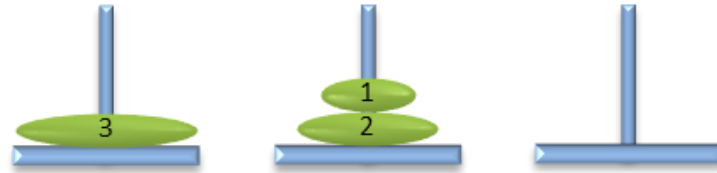
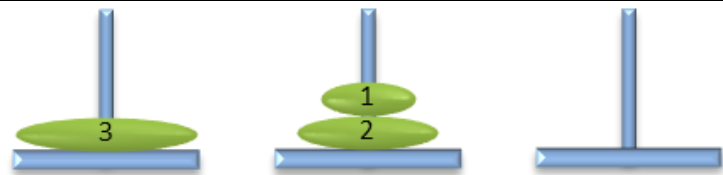
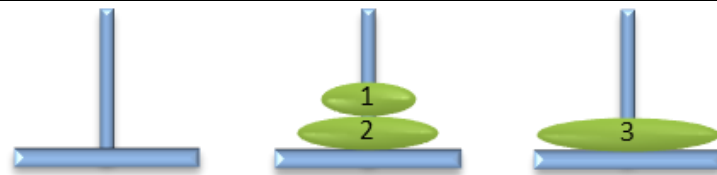
9.4 ทาวเวอร์ออฟฮานอย(ต่อ)

วิธีแก้ปัญหาทาวเวอร์ออฟฮานอยกับจาน 3 ใบ

	ก่อนเรียง	หลังเรียง
1		
เริ่มต้น เสาแรกประกอบด้วยจาน 3 ใบ ให้ทำการย้ายจานใบที่ 1 ไปเสาที่ 3		
2		
เสาแรกประกอบด้วยจาน 2 ใบ ให้ทำการย้ายจานใบที่อยู่บนสุดหมายเลข 2 มาไว้เสาที่ 2		

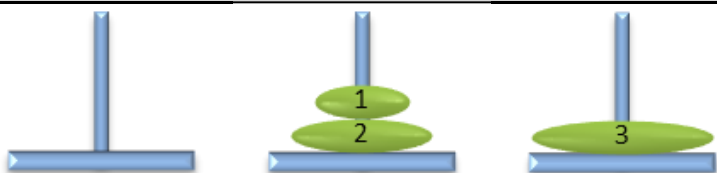
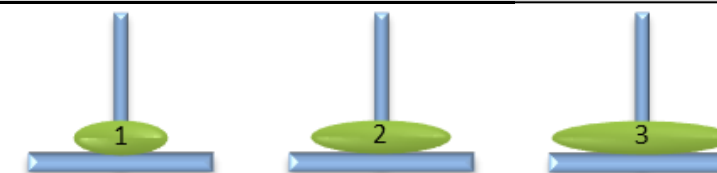
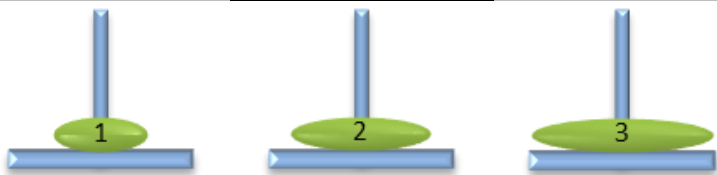

9.4 ทาวเวอร์ออฟฮานอย(ต่อ)

วิธีแก้ปัญหาทาวเวอร์ออฟฮานอยกับจาน 3 ใบ (1)

	ก่อนเรียง	หลังเรียง
3		
	ให้ทำการย้ายจานใบที่ 1 จากเสาที่ 3 มาไว้เสาที่ 2	
4		
	ให้ทำการย้ายจานใบที่ 3 จากเสาที่ 1 มาไว้เสาที่ 3	

9.4 ทาวเวอร์ออฟฮานอย(ต่อ)

วิธีแก้ปัญหาทาวเวอร์ออฟฮานอยกับจาน 3 ใบ (2)

	ก่อนเรียง	หลังเรียง
5		
	ให้ทำการย้ายจานใบที่ 1 จากเสาที่ 2 มาไว้เสาที่ 1	
6		
	ให้ทำการย้ายจานใบที่ 2 จากเสาที่ 2 มาไว้เสาที่ 3	

9.4 ทาวเวอร์ออฟฮานอย(ต่อ)

วิธีแก้ปัญหาทาวเวอร์ออฟฮานอยกับจาน 3 ใบ (3)

	ก่อนเรียง	หลังเรียง
7		
<p>ให้ทำการย้ายจานใบที่ 1 จากเสาที่ 1 มาไว้เสาที่ 3</p>		

จากการทำงานของฟังก์ชันพบว่า
 จาน 1 ใบ จะทำการย้าย 1 ครั้ง
 จาน 2 ใบ จะทำการย้าย 3 ครั้ง
 จาน 3 ใบ จะทำการย้าย 7 ครั้ง
 ดังนั้นรูปแบบสมการจะเป็น $2^n - 1$

9.5 การเรียงสับเปลี่ยน Permutations

วิธีการเรียงสับเปลี่ยน

เป็นวิธีจัดเรียงสิ่งของ n สิ่ง โดยให้ความสำคัญกับลำดับหรือตำแหน่งสิ่งของที่นำมาจัดเรียงสับเปลี่ยนเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง เช่น การเรียงสับเปลี่ยนของ AB และ BA จะถือว่าแตกต่างกัน

วิธีเรียงสับเปลี่ยนสิ่งของที่แตกต่างกัน n สิ่ง

- ถ้ามีสิ่งของที่แตกต่างกันทั้งหมด n สิ่ง นำมาเรียงสับเปลี่ยนในแนวเส้นตรงทำได้ $n!$ วิธี

9.5 การเรียงสับเปลี่ยน Permutations(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.9 กำหนดให้ set { a,b,c } สามารถทำการเรียงสับเปลี่ยนสิ่งของได้กี่วิธี

วิธีคิด

จำนวนตัวอักษร 3 หลัก = $3! = 3 \times 2 \times 1 = 6$ วิธี

9.5 การเรียงสับเปลี่ยน Permutations(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.11 จงเขียนโปรแกรมให้เรียงสับเปลี่ยนสิ่งของที่แตกต่างกัน n สิ่ง

```
1 #include <stdio.h>
2 #include <string.h>
3 #include <iostream>
4 using namespace std;
5
6 int z=0;
7 void swap(char *x, char *y)
8 {
9     char temp;
10    temp = *x;
11    *x = *y;
12    *y = temp;
13 }
14
```

```
15 void permute(char *a, int l, int r)
16 {
17     int i;
18     if (l == r)
19     {
20         z=z+1;
21
22         cout<<z<<" : "<<a<<"\n";
23     } else {
24         for (i = l; i <= r; i++)
25         {
26             swap((a+l), (a+i));
27             permute(a, l+1, r);
28             swap((a+l), (a+i)); //backtrack
29         }
30     }
31 }
```


9.5 การเรียงสับเปลี่ยน Permutations(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.11 จงเขียนโปรแกรมให้เรียงสับเปลี่ยนสิ่งของที่แตกต่างกัน n สิ่ง (ต่อ 1)

```
32 int main(void)
33 {
34     char str[] = "ABCDEF";
35     int n = strlen(str);
36     permute(str, 0, n-1);
37     system("pause");
38     return 0;
39 }
```

ผลการทำงานของโปรแกรม

```
ABC
ACB
BAC
BCA
CBA
CAB
```


9.6 การจัดกลุ่ม Combinations

วิธีการจัดกลุ่มสิ่งของ n สิ่ง โดยที่มีบางสิ่งเหมือนกันจำนวน m กลุ่ม

ถ้ามีสิ่งของ n สิ่ง โดยที่มีบางสิ่งเหมือนกันจำนวน m กลุ่ม สามารถจัดกลุ่มได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 มีสิ่งของซ้ำกัน n_1 สิ่ง

กลุ่มที่ 2 มีสิ่งของซ้ำกัน n_2 สิ่ง

กลุ่มที่ 3 มีสิ่งของซ้ำกัน n_3 สิ่ง

:

กลุ่มที่ m มีสิ่งของซ้ำกัน n_m สิ่ง

วิธีการจัดกลุ่ม จะเท่ากับ $(n!)/(n_1!n_2!n_3!\dots n_m!)$ ดังแสดงในตัวอย่างดังนี้

9.6 การจัดกลุ่ม Combinations(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.12 จงหาจำนวนการจัดกลุ่มลำดับสิ่งของที่แตกต่างกัน 3 กลุ่มมาเรียงตามแนวเส้นตรง กำหนดให้มีลูกแก้วสีแดง 5 ลูก ลูกแก้วสีขาว 2 ลูก ลูกแก้วสีน้ำเงิน 3 ลูก และลูกแก้วสีเดียวกันไม่แตกต่างกัน ได้กี่วิธี

วิธีทำ

$$\begin{aligned} & \frac{10!}{5! 2! 3!} &= \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7 \times 6 \times \cancel{5!}}{\cancel{5!} \times 2! \times 3!} \\ & &= \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7 \times 6}{2! \times 3!} \\ & &= \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7}{2!} \\ & &= 10 \times 9 \times 4 \times 7 \\ & &= 2520 \text{ วิธี} \end{aligned}$$

9.7 การเรียงลำดับ

- การเรียงข้อมูล คือ การจัดลำดับของข้อมูลในชุดเดียวกันให้เรียงลำดับจากค่าน้อยไปมาก หรือจากค่ามากไปหาค่าน้อย โดยการเปรียบเทียบข้อมูลในชุดข้อมูลนั้น ๆ
- การเรียงข้อมูลในโครงสร้างข้อมูลเป็นส่วนที่ใช้บ่อยและมีหลายวิธีการในการเรียงข้อมูล
- ข้อมูลที่มีการเรียงลำดับอย่างเป็นระเบียบจะทำให้หาความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ กระทำได้สะดวกมากขึ้น

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

9.7.1 การเรียงลำดับแบบเลือก

- การเรียงลำดับแบบเลือก (selection sort) เป็นวิธีที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ
- จุดเด่นคือหาค่าที่น้อยที่สุดมาทำการพิจารณา ในการเรียงข้อมูลแบบอาร์เรย์ ข้อมูลจะถูกแบ่งเป็นสองชุด คือ
 - ชุดที่ทำการเรียงลำดับ
 - ชุดข้อมูลที่ยังไม่เรียงลำดับ
- การเรียงลำดับมีวิธีการดังต่อไปนี้
 - 1) ข้อมูลตัวแรกของชุดข้อมูลที่ยังไม่เรียงจะถูกกำหนดให้เป็นข้อมูลชุดแรกที่เรียงลำดับแล้ว
 - 2) นำข้อมูลตัวที่ทำการเรียงแล้วในชุดแรกมาทำการเปรียบเทียบกับข้อมูลชุดที่ยังไม่เรียงลำดับทุกตัวเมื่อพบตัวใดที่มีค่าน้อยกว่าข้อมูลชุดแรกที่เปรียบเทียบให้ทำการสลับตำแหน่งกัน
 - 3) ทำซ้ำข้อสอง จนกว่าจะได้ครบทุกตำแหน่ง

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.13 โปรแกรมการเรียงลำดับแบบเลือก

```
1 #include <iostream>
2 using namespace std;
3
4 void display (int [], int);
5 void selection_sort (int [], int);
6 int min_item;
7 int size=10;
8
```

```
9 int main ()
10 {
11 int data[] = {12, 48, 7,65, 59,61, 41,93,
12 74,63 };
13 cout << "Data Before Sorting: ";
14 display (data, size);
15 selection_sort (data, size);
16 cout << "Data After Sorting: ";
17 display (data, size);
18 system("pause");
19 return 0;
20 }
```


9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.13 โปรแกรมการเรียงลำดับแบบเลือก (ต่อ)

```
21 void selection_sort (int data[], int size)
22 {
23     for (int i = 0; i < size-1; ++i)
24     {
25         min_item = i;
26         for (int j = i + 1; j < size; ++j)
27         {
28             if (data[j] < data[min_item])
29             {
30                 min_item = j;
31             }
32         }
33         swap (data[i], data[min_item]);
34     }
35 }
36
```

```
37 void display (int data[], int size)
38 {
39     for (int i = 0; i < size; ++i)
40     {
41         cout << data[i] << " ";
42     }
43     cout << endl;
44 }
```

ผลการทำงานของโปรแกรม

Data Before Sorting: 12 48 7 65 59 61 41 93 74 63

Data After Sorting: 7 12 41 48 59 61 63 65 74 93

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.14 จงแสดงขั้นตอนการเรียงลำดับข้อมูลจากน้อยไปหามากด้วยวิธี selection sort

ตั้งข้อมูลต่อไปนี้

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
12	48	7	65	59	61	41	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 1 เริ่มต้นด้วยอาร์เรย์ 10 ข้อมูล คือ [0]...[9]

นำค่าในอาร์เรย์ตำแหน่ง [0] กับ ตำแหน่ง[1] ถึงตำแหน่ง[9] เปรียบเทียบค่าทีละลำดับ

พบว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[2] น้อยกว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[0] ให้ทำการสลับตำแหน่งกัน

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
12	48	7	65	59	61	41	93	74	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

Data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	48	12	65	59	61	41	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 2 เริ่มต้นด้วยอาร์เรย์ตำแหน่ง คือ [1]...[9]

นำค่าในอาร์เรย์ตำแหน่ง [1] กับ ตำแหน่ง[2] ถึงตำแหน่ง[9] เปรียบเทียบค่าที่ละลำดับ

พบว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[2] น้อยกว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[1] ให้ทำการสลับตำแหน่งกัน

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

Data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	48	12	65	59	61	41	93	74	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	48	65	59	61	41	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 3 เริ่มต้นด้วยอาร์เรย์ตำแหน่ง คือ [2]...[9]

นำค่าในอาร์เรย์ตำแหน่ง [2] กับ ตำแหน่ง[3] ถึงตำแหน่ง[9] เปรียบเทียบค่าที่ละลำดับ

พบว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[6] น้อยกว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[2] ให้ทำการสลับตำแหน่งกัน

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	48	65	59	61	41	93	74	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	65	59	61	48	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 4 เริ่มต้นด้วยอาร์เรย์ตำแหน่ง คือ [3]...[9]

นำค่าในอาร์เรย์ตำแหน่ง [3] กับ ตำแหน่ง[4] ถึงตำแหน่ง[9] เปรียบเทียบค่าที่ละลำดับ

พบว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[4] น้อยกว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[3] ให้ทำการสลับตำแหน่งกัน

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	65	59	61	48	93	74	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	59	65	61	48	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

พบว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[6] น้อยกว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[3] ให้ทำการสลับตำแหน่งกัน

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	59	65	61	48	93	74	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	65	61	59	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 5 เริ่มต้นด้วยอาร์เรย์ตำแหน่ง คือ [4]...[9]

นำค่าในอาร์เรย์ตำแหน่ง [4] กับ ตำแหน่ง[5] ถึงตำแหน่ง[9] เปรียบเทียบค่าที่ละลำดับ

พบว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[5] น้อยกว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[4] ให้ทำการสลับตำแหน่งกัน

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	65	61	59	93	74	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	61	65	59	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

นำค่าในอาร์เรย์ตำแหน่ง [4] กับ ตำแหน่ง[5] ถึงตำแหน่ง[9] เปรียบเทียบค่าทีละลำดับ
พบว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[6] น้อยกว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[4] ให้ทำการสลับตำแหน่งกัน

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	61	65	59	93	74	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	59	65	61	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 6 เริ่มต้นด้วยอาร์เรย์ตำแหน่ง คือ [5]...[9]

นำค่าในอาร์เรย์ตำแหน่ง [5] กับ ตำแหน่ง[6] ถึงตำแหน่ง[9] เปรียบเทียบค่าที่ละลำดับ

พบว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[6] น้อยกว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[5] ให้ทำการสลับตำแหน่งกัน

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	59	65	61	93	74	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	59	61	65	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 7 เริ่มต้นด้วยอาร์เรย์ตำแหน่ง คือ [6]...[9]

นำค่าในอาร์เรย์ตำแหน่ง [6] กับ ตำแหน่ง[7] ถึงตำแหน่ง[9] เปรียบเทียบค่าทีละลำดับ

พบว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[9] น้อยกว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[6] ให้ทำการสลับตำแหน่งกัน

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	59	61	65	93	74	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	59	61	63	93	74	65

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 8 เริ่มต้นด้วยอาร์เรย์ตำแหน่ง คือ [7]...[9]

นำค่าในอาร์เรย์ตำแหน่ง [7] กับ ตำแหน่ง[8] ถึงตำแหน่ง[9] เปรียบเทียบค่าที่ละลำดับ

พบว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[9] น้อยกว่าอาร์เรย์ตำแหน่ง[7] ให้ทำการสลับตำแหน่งกัน

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	59	61	63	93	74	65

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	59	61	63	65	74	93

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 9 ค่าในอาร์เรย์ลำดับที่ 8 และ 9 เรียงถูกต้องอยู่แล้วจึงจบการเรียงข้อมูล

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	59	61	63	65	74	93

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

9.7.2 การเรียงลำดับแบบแทรก

- การเรียงลำดับแบบแทรก (insertion sort) เป็นการเรียงลำดับข้อมูลอีกวิธีที่ง่ายที่สุด โดยข้อมูลที่นำมาเรียงลำดับด้วยวิธี insertion sort จะถูกแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ
 - ข้อมูลส่วนที่เรียงลำดับ
 - ข้อมูลส่วนที่ยังไม่เรียงลำดับ
- ขั้นตอนการเรียงลำดับ
 1. ข้อมูลส่วนที่ยังไม่ได้เรียงลำดับลำดับที่ 2 เป็นข้อมูลส่วนที่เรียงลำดับแล้ว
 2. นำข้อมูลที่ยังไม่ได้เรียงลำดับตัวถัดไปเปรียบเทียบกับข้อมูลในส่วนข้อมูลที่เรียงลำดับจะแสดงทีละลำดับ ถ้าลำดับที่กำลังเปรียบเทียบกับมากกว่าให้ทำการแทรกลำดับก่อนหน้า แต่ถ้าน้อยกว่าให้ทำการเปรียบเทียบหาตำแหน่งที่เหมาะสมต่อไป
 3. วนการทำงานข้อ 2 เพื่อเรียงลำดับข้อมูลส่วนที่ยังไม่ได้เรียงจนครบ

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.15 จงเขียนโปรแกรมเพื่อทำการเรียงลำดับข้อมูลโดยใช้วิธีการเรียงลำดับแบบแทรก

```
1 #include <iostream>
2 using namespace std;
3
4 void display (int [], int);
5 void insertion_sort (int [], int);
6 int min_item;
7 int size=10;
8
```

```
9 int main()
10 {
11 int data[] = {12, 48, 7, 65, 59, 61,
12 41, 93, 74, 63 };
13 cout << "Data Before Sorting: ";
14 display (data, size);
15 insertion_sort(data, size);
16 cout << "Data After Sorting: ";
17 display (data, 10);
18 system("pause");
19 return 0;
20 }
```


9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.15 จงเขียนโปรแกรมเพื่อทำการเรียงลำดับข้อมูลโดยใช้วิธีการเรียงลำดับแบบแทรก

```
21 void insertion_sort(int data[], int size)
22 {
23     for (int i = 1 ; i <= size - 1; i++)
24     {
25         min_item = i;
26         while ( min_item > 0 &&
27                data[min_item] < data[min_item-1])
28         {
29             swap (data[min_item-1],data[min_item]);
30             min_item--;
31         }
32     }
33 }
```

```
34 void display (int data[], int size)
35 {
36     for (int i = 0; i < size; ++i)
37     {
38         cout << data[i] << " ";
39     }
40     cout << endl;
41 }
```


9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

ผลการทำงานของโปรแกรม

Data Before Sorting: 12 48 7 65 59 61 41 93 74 63

Data After Sorting: 7 12 41 48 59 61 63 65 74 93

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.16 จงแสดงขั้นตอนการเรียงลำดับข้อมูลจากน้อยไปหามาก

ด้วยวิธี เรียงลำดับแบบแทรก กำหนดให้ข้อมูลตัวแรกเป็นข้อมูลที่เรียงลำดับแล้ว

รอบที่ 1 12 ถูกเรียงลำดับแล้ว

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
<u>12</u>	48	7	65	59	61	41	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 2 กำหนดให้ 48 เป็นข้อมูลที่นำมาจัดเรียง

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
<u>12</u>	48	7	65	59	61	41	93	74	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
12	<u>48</u>	7	65	59	61	41	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 3 กำหนดให้ 7 เป็นข้อมูลที่ต้องการนำมาจัดเรียง

นำ 7 มาเปรียบเทียบกับข้อมูลชุดที่เรียงแล้วคือ 12, 48 ทีละลำดับ

พบว่า 7 น้อยกว่า 12 ให้ทำการแทรก 7 ไว้หน้า 12

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
12	48	7	65	59	61	41	93	74	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	48	65	59	61	41	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 4 กำหนดให้ 65 เป็นข้อมูลที่ต้องการนำมาจัดเรียง

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	48	65	59	61	41	93	74	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	48	65	59	61	41	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 5 กำหนดให้ 59 เป็นข้อมูลที่ต้องการนำมาจัดเรียง

นำ 59 มาเปรียบเทียบกับข้อมูลชุดที่เรียงแล้วคือ 7,12, 48,65 ทีละลำดับ

พบว่า 59 น้อยกว่า 65 แต่มากกว่า 48 ให้ทำการแทรก 59 ไว้หน้า 65

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	48	65	59	61	41	93	74	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	48	59	65	61	41	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 6 กำหนดให้ 61 เป็นข้อมูลที่ต้องการนำมาจัดเรียง

นำ 61 มาเปรียบเทียบกับข้อมูลชุดที่เรียงแล้วคือ 7,12, 48,59,65 ทีละลำดับ

พบว่า 61 น้อยกว่า 65 แต่มากกว่า 59 ให้ทำการแทรก 61 ไว้หน้า 65

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	48	59	65	61	41	93	74	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	48	59	61	65	41	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 7 กำหนดให้ 41 เป็นข้อมูลที่ต้องการนำมาจัดเรียง

นำ 41 มาเปรียบเทียบกับข้อมูลชุดที่เรียงแล้วคือ 7,12, 48,59,61,65 ทีละลำดับ

พบว่า 41 น้อยกว่า 48 แต่มากกว่า 12 ให้ทำการแทรก 41 ไว้หน้า 48

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	48	59	61	65	41	93	74	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	59	61	65	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 8 กำหนดให้ 93 เป็นข้อมูลที่ต้องการนำมาจัดเรียง

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	59	61	65	93	74	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	59	61	65	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 9 กำหนดให้ 74 เป็นข้อมูลที่ต้องการนำมาจัดเรียง

นำ 74 มาเปรียบเทียบกับข้อมูลชุดที่เรียงแล้วคือ 7, 12, 41, 48, 59, 61, 65, 93 ทีละลำดับ

พบว่า 74 น้อยกว่า 93 แต่มากกว่า 65 ให้ทำการแทรก 74 ไว้หน้า 93

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	59	61	65	93	74	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	59	61	65	74	93	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 10 กำหนดให้ 93 เป็นข้อมูลที่จะนำมาจัดเรียง

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	59	61	65	74	93	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	59	61	65	74	93	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 11 กำหนดให้ 63 เป็นข้อมูลที่ต้องการนำมาจัดเรียง

นำ 63 มาเปรียบเทียบกับข้อมูลชุดที่เรียงแล้วคือ 7, 12, 41, 48, 59, 61, 65, 74, 93 ทีละลำดับ พบว่า 63 น้อยกว่า 65 แต่มากกว่า 61 ให้ทำการแทรก 63 ไว้หน้า 65

ข้อมูลก่อนการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	59	61	65	74	93	63

ข้อมูลหลังการจัดเรียง

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
7	12	41	48	59	61	63	65	74	93

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

9.7.3 การเรียงลำดับแบบฟองสบู่

- การเรียงลำดับแบบฟองสบู่ (bubble sort) เหมาะสมกับข้อมูลที่มีจำนวนน้อย ถ้าข้อมูลที่มีจำนวนมาก ๆ อัลกอริทึมนี้ถือว่าไม่มีประสิทธิภาพ
- การทำงานเริ่มด้วยการเปรียบเทียบทีละคู่ของข้อมูลที่อยู่ติดกันจากซ้ายไปทางด้านขวา ถ้าอาร์เรย์ข้อมูลที่นำมาเปรียบเทียบกับอาร์เรย์ข้อมูลตัวถัดไปมีค่าน้อยกว่าทีละคู่ ให้ทำการสลับตำแหน่งกัน ทำเช่นนี้จนครบทุกสมาชิกในอาร์เรย์ รอบต่อไปจะพบว่า ข้อมูลตัวแรกเป็นข้อมูลที่ถูกเรียงลำดับแล้ว
- ดังนั้นรอบนี้จะไม่ต้องทำการเปรียบเทียบกับข้อมูลชุดที่ผ่านการทำงานรอบก่อนหน้าแล้วทำให้ทุกรอบการทำงานที่เพิ่มขึ้นจะมีข้อมูลที่ต้องนำสู่กระบวนการเปรียบเทียบน้อยลง 1 สมาชิก

ข้อสังเกต การณ์ทำงานแบบ bubble sort เนื่องจากการเรียงลำดับจะสามารถเรียงได้ 2 แบบ

คือ เรียงจากน้อยไปมาก และเรียงจากมากไปน้อย

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.17 จงเขียนโปรแกรมเพื่อทำการเรียงลำดับข้อมูลโดยใช้วิธีการเรียงลำดับแบบฟองสบู่

```
1 #include <iostream>
2 using namespace std;
3
4 void display (int [], int);
5 void Bubble_sort (int [], int);
6 int min_item;
7 int size=10;
8
```

```
9 int main()
10 {
11 int data[] = {12, 48, 7, 65, 59, 61,
12 41,93,74,63 };
13 cout << "Data Before Sorting: ";
14 display (data, size);
15 Bubble_sort(data, size);
16 cout << "Data After Sorting: ";
17 display (data, size);
18 system("pause");
19 return 0;
20 }
```


9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.17 จงเขียนโปรแกรมเพื่อทำการเรียงลำดับข้อมูลโดยใช้วิธีการเรียงลำดับแบบฟองสบู่

```
21 void Bubble_sort(int data[], int size)
22 {
23     for (int i = 0 ; i < (size - 1); i++)
24     {
25         for (int j = 0 ; j < (size - i - 1); j++)
26         {
27             if (data[j] > data[j+1])
28             {
29                 swap (data[j+1], data[j]);
30             }
31         }
32     }
33 }
34
```

```
35 void display (int data[], int size)
36 {
37     for (int i = 0; i < size; ++i)
38     {
39         cout << data[i] << " ";
40     }
41     cout << endl;
42 }
```


9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

ผลการทำงานของโปรแกรม

Data Before Sorting: 12 48 7 65 59 61 41 93 74 63

Data After Sorting: 7 12 41 48 59 61 63 65 74 93

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

ตัวอย่างที่ 9.18 จงแสดงขั้นตอนการเรียงลำดับข้อมูลจากน้อยไปหามากด้วยวิธีเรียงลำดับแบบฟองสบู่

data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
12	48	7	65	59	61	41	93	74	63

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 1 ทำการเปรียบเทียบ 2 ค่าที่อยู่ติดกันแล้วสลับเพื่อให้เรียงลำดับ

รอบที่	data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
	[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
1	<u>12</u>	<u>48</u>	7	65	59	61	41	93	74	63
2	12	<u>7</u>	<u>48</u>	65	59	61	41	93	74	63
3	12	7	<u>48</u>	<u>65</u>	59	61	41	93	74	63
4	12	7	48	<u>59</u>	<u>65</u>	61	41	93	74	63
5	12	7	48	59	<u>61</u>	<u>65</u>	41	93	74	63
6	12	7	48	59	61	<u>41</u>	<u>65</u>	93	74	63
7	12	7	48	59	61	41	<u>65</u>	<u>93</u>	74	63
8	12	7	48	59	61	41	65	<u>74</u>	<u>93</u>	63
9	12	7	48	59	61	41	65	74	<u>63</u>	<u>93</u>

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 2 ทำการเปรียบเทียบ 2 ค่าที่อยู่ติดกันแล้วสลับเพื่อให้เรียงลำดับ

รอบที่	data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
	[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
1	<u>7</u>	<u>12</u>	48	59	61	41	65	74	63	93
2	7	<u>12</u>	<u>48</u>	59	61	41	65	74	63	93
3	7	12	<u>48</u>	<u>59</u>	61	41	65	74	63	93
4	7	12	48	<u>59</u>	<u>61</u>	41	65	74	63	93
5	7	12	48	59	<u>41</u>	<u>61</u>	65	74	63	93
6	7	12	48	59	41	<u>61</u>	<u>65</u>	74	63	93
7	7	12	48	59	41	61	<u>65</u>	<u>74</u>	63	93
8	7	12	48	59	41	61	65	<u>63</u>	<u>74</u>	93

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 3 ทำการเปรียบเทียบ 2 ค่าที่อยู่ติดกันแล้วสลับเพื่อให้เรียงลำดับ

รอบที่	data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
	[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
1	7	12	48	59	41	61	65	63	74	93
2	7	12	48	59	41	61	65	63	74	93
3	7	12	48	59	41	61	65	63	74	93
4	7	12	48	41	59	61	65	63	74	93
5	7	12	48	41	59	61	65	63	74	93
6	7	12	48	41	59	61	65	63	74	93
7	7	12	48	41	59	61	63	65	74	93
8	7	12	48	41	59	61	63	65	74	93

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 4 ทำการเปรียบเทียบ 2 ค่าที่อยู่ติดกันแล้วสลับเพื่อให้เรียงลำดับ

รอบที่	data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
	[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
1	7	12	48	41	59	61	63	65	74	93
2	7	12	48	59	41	61	65	63	74	93
3	7	12	48	59	41	61	65	63	74	93
4	7	12	48	41	59	61	65	63	74	93
5	7	12	48	41	59	61	65	63	74	93
6	7	12	48	41	59	61	65	63	74	93
7	7	12	48	41	59	61	63	65	74	93

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 5 ทำการเปรียบเทียบ 2 ค่าที่อยู่ติดกันแล้วสลับเพื่อให้เรียงลำดับ

รอบที่	data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
	[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
1	7	12	48	41	59	61	63	65	74	93
2	7	12	48	59	41	61	65	63	74	93
3	7	12	48	59	41	61	65	63	74	93
4	7	12	48	41	59	61	65	63	74	93
5	7	12	48	41	59	61	65	63	74	93
6	7	12	48	41	59	61	65	63	74	93

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 6 ทำการเปรียบเทียบ 2 ค่าที่อยู่ติดกันแล้วสลับเพื่อให้เรียงลำดับ

รอบที่	data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
	[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
1	7	12	48	41	59	61	65	63	74	93
2	7	12	48	41	59	61	65	63	74	93
3	7	12	41	48	59	61	65	63	74	93
4	7	12	41	48	59	61	65	63	74	93
5	7	12	41	48	59	61	65	63	74	93

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 7 ทำการเปรียบเทียบ 2 ค่าที่อยู่ติดกันแล้วสลับเพื่อให้เรียงลำดับ

รอบที่	data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
	[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
1	7	12	41	48	59	61	65	63	74	93
2	7	12	41	48	59	61	65	63	74	93
3	7	12	41	48	59	61	65	63	74	93
4	7	12	41	48	59	61	65	63	74	93

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 8 ทำการเปรียบเทียบ 2 ค่าที่อยู่ติดกันแล้วสลับเพื่อให้เรียงลำดับ

รอบที่	data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
	[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
1	7	12	41	48	59	61	65	63	74	93
2	7	12	41	48	59	61	65	63	74	93
3	7	12	41	48	59	61	65	63	74	93

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 8 ทำการเปรียบเทียบ 2 ค่าที่อยู่ติดกันแล้วสลับเพื่อให้เรียงลำดับ

รอบที่	data	data	data	data	data	data	data	data	data	data
	[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
1	7	12	41	48	59	61	65	63	74	93
2	7	12	41	48	59	61	65	63	74	93
3	7	12	41	48	59	61	65	63	74	93

9.7 การเรียงลำดับ(ต่อ)

รอบที่ 9 ทำการเปรียบเทียบ 2 ค่าที่อยู่ติดกันแล้วสลับเพื่อให้เรียงลำดับ

รอบที่	data	data	data	data	data	data	data	data	data	
	[0]	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]
1	7	12	41	48	59	61	65	63	74	93
2	7	12	41	48	59	61	65	63	74	93

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม